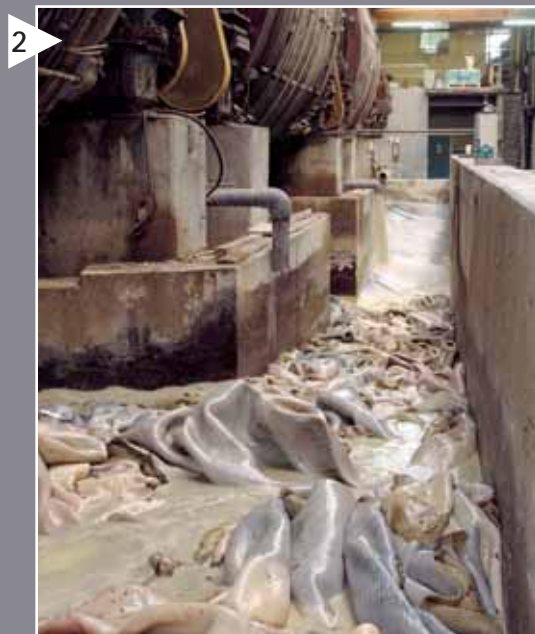

Leerlooien

Stierenhuid geniet voorkeur bij meubelleer

Na het slachten van een rund wordt de huid vaak als afval beschouwd. Weinigen realiseren zich dat de huid wel degelijk een waarde vertegenwoordigt, voor zowel de veehouder, slachterij, huidenhandel als de producent van leer, de zogenaamde leerlooierij. De Koninklijke Hulshof's Leerfabrieken in Lichtenvoorde verwerkt dagelijks een duizendtal huiden tot voornamelijk meubelleer.

1 Verse huiden worden binnen 48 uur na slacht gekoeld binnengebracht bij de looierij. Hulshof verwerkt uitsluitend stierenhuiden, omdat deze een betere kwaliteit hebben. Voor een verse stierenhuid (ca. 6 m² en 45 kg) betaalt de looierij 65 euro. Volgens Hulshof ontvangt de veehouder van dit bedrag grofweg tachtig procent.

2 Na een grondige reiniging in wastrommels vallen de huiden in deze goot. Met kalk, zeep en chemicaliën worden duizend huiden in 24 uur ontdaan van de opperhuid en het haarkleed.

3 Na het wassen volgt er een splitsing. De bovenlaag (de nerflaag, 1,5 mm) is bestemd voor leerproductie, de onderlaag (de split, 2,5 mm) bevat eiwitten (collageen) die geschikt zijn als bindmiddel in de voedingsmiddelenindustrie. Tussen twee computergestuurde walsen scheidt een bandmes de onderhuid van de nerfhuid.

4 In deze trommels vindt gedurende 48 uur het wezenlijke looiproces plaats. De huid bestaat voor een belangrijk deel uit eiwitten. Door de pH sterk te laten fluctueren wordt een waterstofatoom in het eiwitmolecuul vervangen door een chroomatoom. Na deze bewerking is de huid beschermd tegen aantasting door bacteriën.

5 Het chroomgelooide leer krijgt een blauwgroene kleur (wetblue) en is nog vochtig als het in acht kwaliteitscategorieën wordt verdeeld. Beschadigingen worden vaak veroorzaakt door schurft, parasieten en stootwonden, maar ook conserverings- en slachtschade komt voor. Deze schaafmachine geeft het leer, tot een nauwkeurigheid van 0,1 mm, een egale einddikte.

6 Middels een vatverving wordt het leer door en door van een kleur voorzien. Vervolgens krijgt de gelooide huid een vetting, zodat na droging de leervezels gemakkelijk langs elkaar kunnen bewegen. Het karakter wordt bepaald door diverse nalooirecepturen.

7 Het drogen is een proces van verscheidene stappen. De huid wordt vacuüm gedroogd, omdat tijdens onderdruk een lagere droogtemperatuur mogelijk is. Door minder geforceerd te drogen blijft het leer soepel.

8 Om klantspecifieke eigenschappen op het leer aan te brengen wordt het voorzien van kleuren, effecten (bijvoorbeeld suède), beschermlagen en gevoelslagen. Tijdens dit zogenaamde finishen wordt het leer onder meer geschuurd en geïmpregneerd en ontstaan er achtduizend variaties.

9 Om beschadigingen op het laagwaardige leer te corrigeren voorziet een prentmachine het van een kunstmatige structuur. Daarna krijgt de huid een coating en een beschermlaag.

10 Vier weken na ontvangst ligt de huid klaar om voortaan als bankstel door het leven te gaan. Een stierenhuid van topkwaliteitsleer gaat voor 200 euro van de hand, laagwaardig leer voor 100 euro.

